

**Vážená paní
Dr. Ing. Jana Maturová, LL.M.
ředitelka
fa PYROCONTROL
Chvalkov 8
374 01 Trhové Sviny**

Vaše zn.: jana.maturova@pyrocontrol.cz

V Praze dne 27. 09. 2016
Čj.: 57524/2016

MZDRP01H0R25

Věc: žádost o informaci jaký obsah kontrolní činnosti mají nařízený zaměstnanci územních pracovišť krajských hygienických stanic

Vážená paní ředitelko,

K Vašemu dotazu, týkajícímu se toho jaký obsah kontrolní činnosti mají nařízený při své kontrolní činnosti zaměstnanci územních pracovišť krajských hygienických stanic nebo zda kontrolní šetření provádějí dle své libovůle, sdělujeme následující:

V případě orgánů ochrany veřejného zdraví nelze v žádném případě hovořit jako o orgánech, které vykonávají státní dozor, dle své libovůle. Jak totiž plyne z ust. § odst. 2 zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“) krajské hygienické stanici náleží vydávat rozhodnutí, povolení, osvědčení a plnit další úkoly státní správy v ochraně a podpoře veřejného zdraví včetně státního zdravotního dozoru, pokud není příslušné Ministerstvo zdravotnictví. Dále jim náleží vykonávat státní zdravotní dozor nad dodržováním zákazů a plněním dalších povinností stanovených přímo použitelnými předpisy Evropské unie, tímto zákonem a zvláštními právními předpisy k ochraně veřejného zdraví včetně dodržování zásad správné výrobní praxe a ochrany zdraví při práci před riziky plynoucími z fyzikálních, chemických a biologických faktorů pracovních podmínek, z nepříznivých mikroklimatických podmínek a z fyzické a duševní zátěže a nad souvisejícími pracovními podmínkami včetně vybavení pracovišť, a rozhodnutím nebo opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů.

Podle § 84 téhož zákona při výkonu státního zdravotního dozoru orgány ochrany veřejného zdraví v rozsahu své působnosti dozírají, zda osoby plní povinnosti stanovené k ochraně veřejného zdraví přímo použitelnými předpisy Evropské unie, tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a rozhodnutím, opatřením obecné povahy nebo jiným závazným opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů. Krajské hygienické stanice jsou tedy zřízeny k plnění úkolů veřejné správy, tj. k ochraně a podpoře veřejného zdraví včetně výkonu státního zdravotního dozoru, a to i nad ochranou zdraví podle pracovněprávních předpisů. To, že orgány ochrany veřejného zdraví dozorují i vybrané oblasti pracovněprávních předpisů lze dále dovodit i od výčtu správních deliktů a přestupků uvedených v § 92 zákona o ochraně veřejného zdraví.

Co se týká Vašeho názoru, že zaměstnanci v oblasti hygieny práce zasahují do problematiky BOZP, pro kterou nemají dostatečné vzdělání a znalosti, pak ani s tímto nelze souhlasit, neboť požadavky na vzdělání, které zaměstnanci krajských hygienických stanic musí splňovat, jsou dány zákonem č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních. Není pochyb, že vzdělávací instituce, které připravují tyto budoucí zaměstnance v oblasti ochrany veřejného zdraví, zajišťují takovou škálu studijních programů, které reflektují všechny oblasti ochrany veřejného zdraví, včetně prevence ochrany zdraví při práci.

Pakliže zaměstnanci krajských hygienických stanic (dále jen „KHS“) kontrolují povinnosti zaměstnavatele podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů nebo zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, pak jen ty, na něž navazují bližší požadavky na pracoviště, pracovní prostředí a na rizikové faktory pracovních podmínek, jejich členění, hygienické limity, způsob jejich zjišťování a hodnocení a minimální rozsah opatření k ochraně zdraví zaměstnance, jako je např. nařízení vlády č. 361/2007 Sb., o ochraně zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

Jelikož součástí Vašeho podání není protokol z kontrolního šetření krajské hygienické stanice, nelze se objektivně vyjádřit k tomu, zda byla kontrola provedena podle jiných ustanovení, než která zmiňujete.

S Vaší výtkou, že zaměstnanci krajských hygienických stanic zasahují v rozsáhlém obsahu do pravomocí zejména orgánů inspekce práce, a dále, že se činnost kontrolních orgánů dubluje a neúměrně se navyšuje jejich počet, což je k tíži kontrolované osoby, nelze souhlasit. Jde totiž o názor, kterému kontrolní orgány, ať už orgány ochrany veřejného zdraví, či orgány inspekce práce čelí čas od času, neboť právě oblast

bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“) je pro některé zaměstnavatele považována za okrajovou a zatěžující. Určitá nevstřícnost ze strany některých zaměstnavatelů k této problematice pak může být dána jejich neznalostí právního prostředí či jejich neochotě je akceptovat.

Domníváme se, že právě odborná veřejnost včetně odborně způsobilých fyzických osob k prevenci rizik může tento negativní jev postupně mírnit, neboť není v zájmu žádné ze stran, aby zpochybňovala oprávněnost státního dozoru, když jeho účelem není nic jiného, než kontrolovat povinnost zaměstnavatele, vytvářet a udržovat standardizované pracovní podmínky, zajistit bezpečné pracovní prostředí a chránit zdraví zaměstnanců při práci.

Pokud ve svém podání narážíte na údajnou nadbytečnost počtu zaměstnanců, kteří proto z Vašeho pohledu vykonávají zbytečné kontrolní činnosti, aby si „udrželi své pracovní místo“, pak konstatujeme, že se toto nezakládá na pravdě, což dokládají oficiální údaje uvedené v každoročně předkládané Zprávě o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, a to od roku 2011 do roku 2015, kdy z těchto Zpráv plyne, že z počtu 372 zaměstnanců v roce 2011 činil jejich počet v roce 2012 353 zaměstnanců, v roce 2013 364 zaměstnanců, v roce 2014 364 zaměstnanců a v roce 2015 jen 353 zaměstnanců (viz stránky Ministerstva zdravotnictví).

Připomínáme, že kontrolní činnost resp. plánované kontroly v rámci státního zdravotního dozoru jsou prováděny podle kontrolních plánů pro daný rok.

V roce 2015 byly například zaměřeny na kontroly prací v provozovnách zabývajících se recyklací a zpracováním druhotných surovin a odpadů, na kontroly v potravinářských provozech se zaměřením na pracovní podmínky zaměstnanců a na pracovištích, kde je vykonávána práce spojená s expozicí prachu a chemickým látkám se zaměřením na práci s karcinogeny a alergizujícími chemickými látkami (zejména expozice izokyanátům při práci s izolačními pěny, lepidly, barvami apod. z důvodu nárůstu alergických onemocnění dýchacích cest).

Průběžně se provádějí kontroly pracovišť, na kterých se vyskytují práce, při nichž byly hlášeny, zejména opakovaně, nemoci z povolání. Rovněž bylo pokračováno ve vyhledávání zaměstnavatelů, kteří dosud nepředložili oznámení o zařazení prací do kategorie druhé nebo návrhy na zařazení prací do kategorie třetí nebo čtvrté nebo po přerušení správního řízení řádně a včas nedoplňovali svá podání.

Dále byly prováděny kontroly dodržování rozhodnutí Evropské komise o zákazu uvádět na trh biocidní přípravky obsahující účinné látky s dosud dostatečně neproověřenými zdravotními účinky. Kontrolováni byli výrobci, velkoobchodní i maloobchodní distributoři. Součástí kontrol v rámci státního zdravotního dozoru bylo i dodržování zásad správního

použití biocidních přípravků. Rovněž byl prováděn sběr údajů do registru expozic chemickým karcinogenům (Regex) na pracovištích, kde jsou zaměstnanci exponováni karcinogenům. Z uplynulých let pokračoval úkol hlavního hygienika zaměřený na pasportizaci pracovišť s nanomateriály a nanotechnologiemi.

Regionální kontroly v rámci krajských priorit byly prováděny např. u subjektů v odvětví hornictví, hutnictví, dřevovýroby, sklářství, textilní výroby, v zemědělství a dalších, v závislosti na činnostech specifických pro daný kraj.

Dalšími pak v roce 2015 byly kontroly k předání a projednání výsledků měření, kontroly na základě podnětů, kontroly k ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání, kontroly na žádost subjektu, kontroly na žádost poskytovatele pracovnělékařských služeb, kontroly organizací, které nepodaly návrh na kategorizaci prací, kontroly na žádost odborové organizace, kontroly k ověření údajů v předložených návrzích na kategorizaci prací a ostatní kontroly, pod nimiž jsou vykázány kontroly prováděné ve spolupráci s jinými úřady (oblastní inspektoráty práce, Česká inspekce životního prostředí, orgány státní báňské správy), kontroly podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, kontroly spojené se získáváním podkladů k žádosti pro SZÚ ke stanovení přípustných expozičních limitů pro látky neuvedené v nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů, dále kontroly na základě hlášení prací s azbestem apod.

K tomu, že údajně i samotní zaměstnanci krajských hygienických stanic uvádí, že provádí nadbytečnou kontrolní činnost, se nelze objektivně vyjádřit, protože nám nebyly předloženy žádné relevantní důkazy o pravdivosti tohoto tvrzení.

S přihlédnutím k výše uvedenému uvítáme, pokud z Vaší strany budou učiněny kroky ke zlepšení Vámi popisovaného stavu v oblasti BOZP, neboť nepochybujeme, že Váš zájem o nápravu stavu je stejný, jako u kontrolních orgánů, byť stojí relativně na opačných názorových stranách.

S pozdravem

MUDr. Zdeněk Šmerhovský, Ph.D.

zastupující ředitel odboru ochrany veřejného zdraví

